

HOTĂRÂRE Nr. _____

din _____

cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de elaborare a prognozei oficiale a populației (se anexează).
2. Prognoza oficială a populației va servi organelor centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale și locale ca suport în elaborarea și bugetarea politicilor publice și programelor de dezvoltare.
3. Ministerul Muncii și Protecției Sociale va asigura planificarea resurselor financiare necesare elaborării prognozei oficiale a populației, începând cu anul 2026. În perioada anilor 2024-2025, elaborarea prognozei oficiale a populației va fi susținută financiar de către Fondul ONU pentru Populație și Agenția Elvețiană pentru Cooperare și Dezvoltare.
4. Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice din Moldova, va asigura:
 - a) elaborarea anuală a prognozei oficiale a populației la nivel național începând cu anul 2024 în baza metodologiei aprobate;
 - b) elaborarea prognozei oficiale a populației la nivel teritorial o dată la 3 ani, începând cu anul 2024;
 - c) prezentarea prognozei oficiale a populației Biroului Național de Statistică, precum și organelor centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale;
 - d) elaborarea materialelor de diseminare a prognozei populației.
5. La solicitarea Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice), Biroul Național de Statistică va prezenta datele statistice necesare pentru elaborarea prognozei populației la nivel național și teritorial.
6. Biroul Național de Statistică, în calitate de autoritate publică centrală în domeniul statisticii oficiale și la solicitarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale va asigura anual, până la data de 30 noiembrie, publicarea prognozei oficiale a populației, pe pagina sa web oficială.
7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul muncii și protecției sociale
Ministerul educației și cercetării
Ministrul finanțelor

Alexei BUZU
Dan PERCIUN
Petru ROTARU

METODOLOGIA de elaborare a prognozei oficiale a populației la nivel național și teritorial

I. Dispoziții generale

1. Prezentul document stabilește cadrul metodologic pentru elaborarea prognozei oficiale a populației la nivel național și teritorial.
2. Scopul prognozei oficiale a populației este previziunea dinamicii numărului și structurii populației Republicii Moldova pentru o perioadă prospectivă (10-20 ani) la nivel național și teritorial.
3. Prognoza oficială a populației va facilita:
 - 1) elaborarea politicilor publice și a programelor de dezvoltare, la nivel național și teritorial;
 - 2) planificarea serviciilor sociale, educaționale, de ocrotire a sănătății etc.
4. În sensul prezentei Metodologii, următoarele noțiuni principale semnifică:
 - 1) *prognoza populației* – stabilește evoluția dimensiunii și structurii populației, care se bazează pe un set de ipoteze privind cursul viitor al fertilității, mortalității și migrației la nivel național și teritorial.
 - 2) *populația de bază pentru prognoza populației* - informația despre populația țării la 1 ianuarie a anului selectat ca an de reper, oferită de Biroul Național de Statistică.
 - 3) *populația cu reședința obișnuită* – persoanele, care au locuit preponderent (cel puțin 9 luni cumulativ) în ultimele 12 luni ale anului de referință pe teritoriul Republicii Moldova indiferent de absențele temporare (în scopul recreării, vacanței, vizitelor la rude și prieteni, afacerilor, tratamentului medical, pelerinajelor religioase etc).
 - 4) *numărul mediu anual al populației* – media aritmetică a numărului populației la începutul anului de referință și la începutul anului viitor.
 - 5) *cohorta* - grup de oameni care au trăit în aceeași perioadă de timp evenimente demografice, cum ar nașterea, căsătoria sau nașterea copiilor proprii. Cel mai des este folosit pentru a separa cohortele ale bărbaților și/sau femeilor născute în același an.
 - 6) *rata totală de fertilitate* - numărul mediu de copii pe care i-ar naște o femeie în cursul vieții sale fertile, în condițiile fertilității anului respectiv.
 - 7) *rata de fertilitate specifică vârstei* - raportul dintre numărul de născuți vii aparținând femeilor între vârstele x și $x+1$ și numărul de ani-persoană trăiți de femei între vârstele x și $x+1$, pe parcursul unui an calendaristic.
 - 8) *probabilitatea de deces* - raportul dintre numărul de persoane care au atins vârsta exactă x și numărul dintre acestea care nu au împlinit vârsta $x+1$, pe parcursul unui an calendaristic (indicator din tabelele de mortalitate).
 - 9) *speranța de viață la naștere* - numărul mediu de ani pe care îi are de trăit un nou-născut, dacă ar trăi tot restul vieții în condițiile mortalității pe vârste din perioada de referință a tabelii de mortalitate.
 - 10) *rata de mortalitate infantilă* - numărul copiilor decedați în vârsta sub 1 an, raportat la numărul de născuți-vii într-un an de referință.
 - 11) *rata specifică de mortalitate pe vârste* - frecvența deceselor la vârsta respectivă (se calculează ca raportul Nr de decese la vârsta x împărțit la numărul populației la vârsta x , separat pentru femei și bărbați)
 - 12) *vârsta mediană* - vârsta x , astfel încât exact o jumătate din populație este mai în vârstă decât x , iar cealaltă jumătate este mai tânără decât x .

- 13) *proporția populației în fiecare dintre principalele grupe demografice de vârstă* - numărul - respectiv - de copii (0-14 ani), tineri (0-19 ani), două grupe de vârstă pentru persoanele în vârstă de muncă (15-64 ani) și (20-64 de ani), vârstnici (60 de ani și peste) și cei mai în vârstă (65 de ani și peste) din totalul populației.
- 14) *raportul de dependență a tinerilor* - două rapoarte în funcție de grupele de vârstă utilizate pentru a clasifica persoanele ca „tineri” și în „vârsta de muncă”:
- a) *raportul de dependență a tinerilor* - raportul dintre numărul de persoane cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani și numărul de persoane în vârstă de muncă (15-64 ani);
- b) *raportul de dependență a tinerilor* - raportul dintre numărul de persoane cu vârsta cuprinsă între 0-19 ani și numărul de persoane în vârstă de muncă (20-64 ani);
- 15) *raportul de dependență a vârstnicilor* - două rapoarte în funcție de grupa de vârstă utilizată pentru a defini persoanele în „vârsta de muncă”:
- a) *raportul de dependență a vârstnicilor* - raportul dintre numărul de persoane în vârstă de 65+ de ani și numărul de persoane în vârstă de muncă (15-64 de ani);
- b) *raportul de dependență a vârstnicilor* - raportul dintre numărul de persoane în vârstă de 65+ de ani și numărul de persoane în vârstă de muncă (20-64 de ani);
- 16) *raportul total de dependență de vârstă* - suma ratelor de dependență ale tinerilor și vârstnicilor pe baza grupului de vârstă comun a persoanelor în „vârsta de muncă”.
- 17) *migrația netă* – diferența dintre numărul celor sosiți și numărul celor plecați într-un an din țară total și pe vârste cu interval de un an.
- 18) *rata de îmbătrânire a populației* – două rapoarte în funcție de grupele de vârstă utilizate pentru a clasifica persoanele ca „vârstnice”:
- a) ponderea persoanelor în vârstă de 60+ de ani în totalul populației;
- b) ponderea persoanelor în vârstă de 65+ de ani în totalul populației.

II. Metoda de prognoză oficială a populației la nivel național

Secțiunea 1.

Date necesare pentru elaborarea prognozei

5. Prognoza oficială a populației se elaborează în baza datelor statistice oficiale oferite de Biroul Național de Statistică.
6. Datele statistice sunt prezentate anual în format Excel, după cum urmează:

Tabel 1.

Indicatorul	Nivelul de detaliere	Perioada
Numărul mediu al populației cu reședința obișnuită	La nivel național pe sexe și vârste cu interval de un an (de la 0 până la 100 de ani)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză
Numărul populației cu reședința obișnuită la 1 ianuarie	La nivel național pe sexe și vârste cu interval de un an (de la 0 până la 100 de ani)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză
Născuți-vii	La nivel național numărul de nașteri în rândul femeilor în vârstă de 15-49 de ani, cu interval de un an (15,16,17.....47,48,49)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză
Decese	La nivel național pe numărul de decese pe sexe și vârste cu un interval de un an (de la 0 până la 100 de ani)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză
Migrația:		

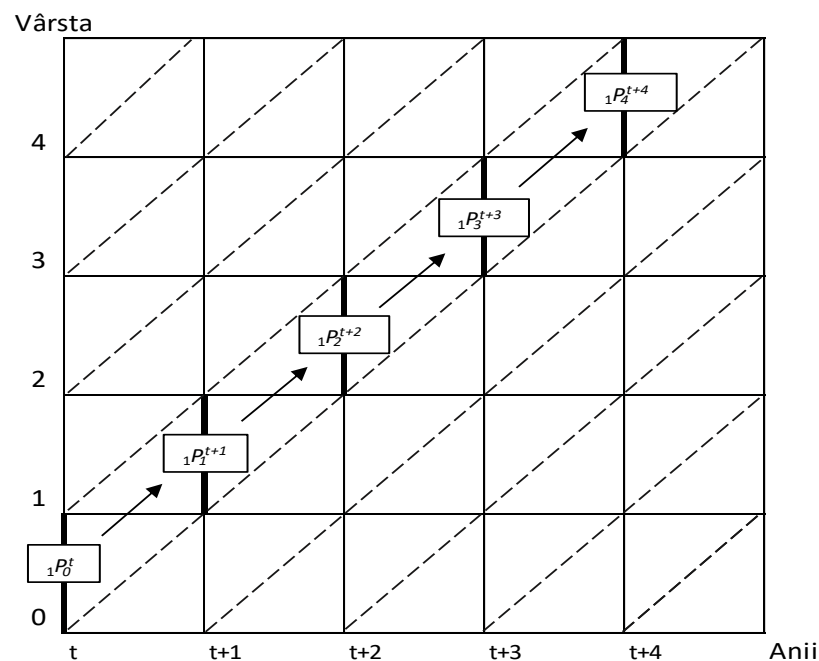
imigrația	La nivel național numărul de imigranți pe sexe și vârste cu un interval de un an (de la 0 până la 100 de ani)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză
emigrația	La nivel național numărul de emigranți pe sexe și vârste cu un interval de un an (de la 0 până la 100 de ani)	Pentru anul calendaristic selectat ca punct de reper pentru prognoză

Secțiunea 2.

Metoda de calcul

- Metoda utilizată în elaborarea prognozei oficiale a populației este **metoda cohort componentă**, recomandată la nivel internațional pentru elaborarea unor proiecții ale populației pe vârstă și sex pentru 5 ani, 10 ani sau perioade mai lungi de timp. Determinarea populației viitoare pornește de la structurile pe vârste și sexe la un anumit moment, în condițiile unor ipoteze asupra fenomenelor demografice importante, cum ar fi mortalitatea, fertilitatea și migrația.
- Calculul prospectiv al populației sunt efectuate prin metoda deplasării în funcție de vârstă, aceasta fiind realizată în felul următor: numărul de bărbați și femei la fiecare vârstă x la începutul anului t este înmulțit cu rata de supraviețuire corespunzătoare. Astfel, obținem populația la vârsta de $x+1$ la începutul anului $t+1$ pentru toate vârstele, cu excepția numărului de copii sub 1 an (P_0). Metoda componente de cohortă este prezentată pe diagrama Lexis, după cum urmează:

Figura 1.

- Calculul se face prin formula:

$$P_{x+1} = P_x \times S_x ,$$

unde:

P_x – numărul populației la vârsta x ;

S_x – rata de supraviețuire, care se calculează din tabelele de mortalitate ca raport dintre numărul tabelar de ani-persoană la vârsta de $x+1$ ani și numărul de ani-persoană la vârsta de x ani:

$$S_x = \frac{L_{x+1}}{L_x}$$

10. Pentru a calcula numărul copiilor sub vârsta de 1 an, se calculează numărul mediu anual de femei pentru fiecare vârstă de la 15 la 49 de ani, care se înmulțește cu ratele specifice ale fertilității pentru vârstă respectivă. Suma acestor produse - numărul de nașteri într-un anumit an, este distribuită între băieți și fete. Numărul de copii cu vârsta sub 1 an la începutul anului $t+1$ se obține prin înmulțirea numărului de nașteri (de fiecare sex) cu rata de supraviețuire corespunzătoare până la sfârșitul anului calendaristic pentru nou-născuți:

$$B(t) = \sum_{x=15}^{49} f(x, t) \times \frac{n}{2} (P^f(x, t) + P^f(x, t + n)),$$

unde:

$B(t)$ – numărul de nașteri în intervalul de la t până la $t+1$

$f(x, t)$ – rata specifică de fertilitate în grupul de vârstă x până la $x+1$ în intervalul de timp de la t până la $t+1$

$P^f(x, t)$ – numărul femeilor în vârstă x până la $x+1$ în anul t

n – interval de proiecție (în cazul dat $n=1$)

11. Numărul de băieți și fete în numărul total de născuți se calculează prin aplicarea ratei de sexe sau 48,5% fete și 51,5% băieți din numărul de nașteri.

$$\text{Născuți vii, fete} = Bf(t) = 48,5\% \times B(t)$$

$$\text{Născuți vii, băieți} = Bm(t) = 51,5\% \times B(t)$$

12. La numărul de persoane deplasate, la începutul anului $t+1$, de fiecare sex și vârstă, se adaugă (se scade) numărul net de migranți, repartizat anterior pe sexe și vârstă, după formula:

$$P(n, t) = P(n, t) \times S(n, t) + MN(n, t),$$

unde:

$P(n, t)$ – numărul prognozat al populației cu un interval de proiecție n (în cazul dat 1) în anul respectiv t .

$S(n, t)$ – rata de supraviețuire a femeilor și bărbaților către sfârșitul intervalului de vârstă $n(1)$, în anul t .

$MN(n, t)$ – rata netă a migrației femeilor și bărbaților în intervalul de vârstă $n(1)$, în anul t .

13. Pentru a calcula populația așteptată la începutul anului $t+2$ etc., se repetă toate operațiile menționate la punctele 10-12.

Secțiunea 3.

Scenariile prognozei oficiale a populației la nivel național

14. Trei opțiuni de prognoză a populației sunt calculate pe baza diferitelor ipoteze privind tendințele viitoare ale fertilității, mortalității și migrației, precum scenariile scăzut, mediu și înalt.

1) Scenariul scăzut al proiecției populației se bazează pe o extrapolare a tendințelor demografice existente;

- 2) Scenariile mediu și înalt sunt bazate pe unele presupuneri privind îmbunătățirea indicatorilor fertilității, mortalității și migrației în rezultatul politicilor aplicate.
15. Având în vedere dinamica indicatorilor demografici principali din ultimii ani (fertilitatea, mortalitatea și migrația), care sunt destul de nefavorabili, iar menținerea acestor tendințe urmează a fi anticipată prin politici economice și sociale complexe în proiecția demografică scenariul scăzut va fi considerat ca cel mai aproape de realitate.

Secțiunea 4.

Diseminarea datelor prognozei oficiale a populației la nivel național

16. Rezultatele prognozei oficiale a populației și analiza acestora sunt diseminate conform indicatorilor din Anexa 1 la prezenta metodologie.
17. Datele sunt diseminate prin tabele și grafice cu privire la indicatorii din Anexa 1 la prezenta metodologie.

Modalitatea de diseminare a prognozei oficiale a populației la nivel național

Rezultatele prognozei oficiale a populației și analiza acestora vor fi plasate pe pagina web oficială a Biroul Național de Statistică, cu indicarea textului „Prognoza oficială a populației este elaborată de Institutul Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Academiei de Studii Economice din Moldova”.

Denumirea indicatorului	Format de prezentare(tabele)	Prezentare grafică
Numărul populației	Tabele separate pe anii orizontului de proiectare total, bărbați, femei pe vârste (de la 0 până la 100 de ani) în toate cele trei variante de prognoză la nivel național	Un grafic
Structura pe vârste și sexe a populației		
Populația de vârstă preșcolară	Numărul persoanelor de 0-6 ani la nivel național	Un grafic
Populația de vârstă școlară	7-19 ani la nivel național	Un grafic
Populația feminină de vârstă fertilă	Numărul femeilor cu vârstă cuprinsă între 15 și 49 de ani, cu interval de un an, pentru fiecare an separat din prognoza populației la nivel național	Un grafic
Populația în vârstă aptă de muncă	Numărul populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani, cu interval de un an, pentru fiecare an separat din prognoza populației la nivel național	Un grafic
Populația în vârstă de 65+	Numărul populației în vârstă de 65 de ani și peste, cu interval de un an, pentru fiecare an separat din prognoza populației la nivel național	Un grafic

Unitățile de măsură specifice variază în funcție de tabelele de proiecție a populației, după cum urmează:

Persoană - pentru toate datele privind populația proiectată și migrația

Număr - pentru date privind evenimentele vitale (născuți vii și decese) *Ani* - pentru date privind speranța de viață și vârsta medie.

III. Metoda de proiecție demografică în profil teritorial

Secțiunea 1.

Date necesare pentru elaborarea prognozei demografice în profil teritorial

Proiecția demografică se elaborează în baza datelor statistice oficiale oferite de BNS privind numărul populației și indicatorii demografici principali referitor la fertilitate, mortalitate și migrație pentru fiecare unitate administrativ-teritorială separat. Datele urmează a fi prezentate în format Excel. Având în vedere numărul relativ scăzut al populației unităților administrativ-teritoriale și al evenimentelor demografice (nașteri, decese, migrație) proiecția demografică în profil teritorial se va elabora pentru grupuri cincinale ale populației (femei, bărbați) și cu un pas de proiecție de 5 ani (de exemplu, pentru grupuri cincinale ale populației din anul 2025 se va realiza o proiecție demografică pentru anul 2030 și așa mai departe). Pasul de proiecție de 5 ani a fost selectat din cauza numărului mic al grupelor de vârstă de un an, al nașterilor, deceselor și migrației, precum și de particularitățile prezentării informațiilor statistice pentru unități administrativ-teritoriale.

Tabelul 1. Date necesare pentru elaborarea proiecției demografice în profil teritorial

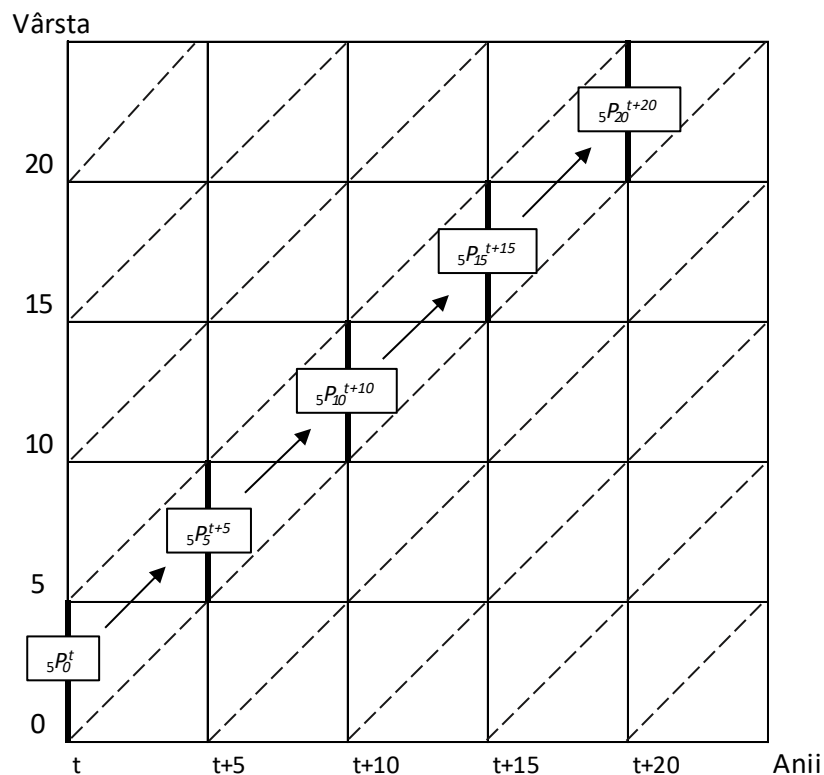
	Nivelul de detaliere	Perioada
Numărul mediu al populației	Pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Numărul populației la 1 ianuarie	Pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Fertilitatea	Numărul de nașteri în rândul femeilor în vârstă de 15-49 de ani, pe grupe cincinale (15-19, 20-24, 25-29, 30-34.....45-49)	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Mortalitatea	Numărul de decese pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Migrația internațională		
imigrația	Numărul de imigranți pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristice selectate ca punct de reper pentru prognoza
emigrația	Numărul de emigranți pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Migrația internă		

Numărul celor sosiți în UAT (raion)	Numărul celor sosiți în UAT (raion) pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză
Numărul celor plecați din UAT (raion)	Numărul celor sosiți în UAT (raion) pe sexe și vârste cu interval de 5 ani, primul grup fiind copii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 1-4, 5-9, 10-14..... 85+	Pentru ultimii 3 ani calendaristici selectați ca punct de reper pentru prognoză

Secțiunea 2. Metoda de calcul

Pentru proiecția demografică va fi utilizată *metoda cohort componentă* pentru grupurile de vârstă cincinale prezentată pe diagrama Lexis (Fig.2).

Figura 2.

Pasul 1. Se elaborează tabelele de mortalitate pentru bărbați și femei pentru anul de reper al proiecției demografice pe grupe cincinale ale populației.

Pasul 2. Se va calcula separat rata de supraviețuire a bărbaților și femeilor pentru următoarele grupe de vârstă, cu vârsta de la x până la $(x + n)$ ani. Astfel, raportul dintre două valori alăturate de $5Lx$ măsoară câți oameni din grupul de vârstă mai tânăr vor supraviețui până în grupul mai în vârstă, pe baza ratelor de mortalitate specifice vârstei utilizate pentru a construi tabelele de mortalitate. Formula este următoare:

$$S(x + n, t) = \frac{nLx + n(t)}{nLx(t)}$$

unde $S_{(x+n,t)}$ este rata de supraviețuire a persoanelor de vârstă x până la $x+n$ la începutul intervalului de proiecție t la $t+n$.

${}_nL_{x+n(t)}$ – numărul ani-persoană trăite în intervalul de vârstă de la x până la $x+n$.

n - intervalul de vârstă, intervalul de proiecție, în cazul dat 5.

Prin înmulțirea numărului populației din grupa de vârstă mai tânără la începutul intervalului de proiecție (0-4 ani) la rata de supraviețuire din tabelul de mortalitate pentru următoarea grupă de vârstă (5-9 ani) se estimează numărul populației care supraviețuiește până la următoarea grupă de vârstă la sfârșitul intervalului:

$$P(x+n,t+n) = P(x,t) \times S(x+n,t)$$

Pentru grupa de vârstă deschisă (85+) calculele se bazează pe T_x , care reprezintă ani-persoană trăiți peste vârstă x din tabelul de mortalitate

$$P(x+,t+5) = (P(x-5,t) + P(x+,t)) \times \frac{T_x}{T_{x-5}}$$

Pasul 3. Calcularea numărului de nașteri se realizează pentru fiecare interval de proiecție și presupune următoarele etape:

- calculul numărului mediu de femei din fiecare grupă de vârstă fertilă făcând media numărului de femei din grupa de vârstă la începutul intervalului de proiecție și a numărului de femei din aceeași grupă de vârstă la sfârșitul intervalului.
- înmulțirea rezultatului cu rata de fertilitate specifică vârstei pentru grupa respectivă de vârstă și apoi cu numărul de ani (5) din intervalele de proiecție pentru a estima numărul de nașteri la femei din grupa respectivă de vârstă pe întregul interval t la $t+5$
- însumarea numărului de nașteri din toate grupele de vârstă a femeilor de vârstă fertilă pentru a obține numărul total de nașteri care au loc între t și $t+5$.

$$B(t) = \sum_{15, n=5}^{49} f(x,t) * \frac{n}{2} (P^f(x,t) + P^f(x,t+n))$$

Unde

$B(t)$ este numărul de nașteri în intervalul de la t până la $t+5$

$f(x,t)$ - rata specifică de fertilitate în grupul de vârstă x până la $x+5$ în intervalul de timp de la t până la $t+5$

$P^f(x,t)$ - numărul femeilor în vârstă x până la $x+5$ în anul t

n - interval de proiecție (în cazul dat -5)

Numărul de băieți și fete în numărul total de născuți se calculează prin aplicarea ratei de sexe, sau 48,5% fete și 51,5% băieți din numărul de nașteri.

$$\text{Născuți vii, fete} = Bf(t) = 48,5 \times B(t)$$

$$\text{Născuți vii, băieți} = Bm(t) = 51,5 \times B(t)$$

Pasul 4. Includerea componentei migraționale în proiecția demografică.

Pentru a ajusta proiecția demografică realizată pentru fiecare unitate administrativ-teritorială și a include componenta migrațională este necesar de a calcula ratele nete de migrație specifice grupurilor cincinale de vârstă pentru femei și bărbați separat, inclusiv migrația internațională netă și migrația internă netă.

Numărul net de migranți pentru fiecare grup de vârstă, separat pentru femei și bărbați, se adaugă la numărul de supraviețuitori (femei, bărbați) către sfârșitul intervalului de vârstă.

Formula ar fi următoarea:

$$P(n,t) = P(n,t) \times S(n,t) + MN(n,t)$$

Unde $P(n,t)$ numărul prognozat al populației cu un interval de proiecție n (în cazul dat 5) în anul respectiv t .

$S(n,t)$ – rata de supraviețuire a femeilor și bărbaților către sfârșitul intervalului de vârstă n (5), în anul t .

$MN(n,t)$ – rata netă a migrației a femeilor și bărbaților în intervalul de vârstă n (5), în anul t .

Ultima etapa a proiecției demografice în profil teritorial prezintă agregarea datelor la nivel național prin utilizarea ratelor de netezire și calibrare.

Secțiunea 3.

Scenariile proiecției demografice în profil teritorial

Trei opțiuni de proiecție demografică sunt calculate pe baza diferitelor ipoteze privind tendințele viitoare ale fertilității, mortalității și migrației (scenariile scăzut, mediu și înalt).

Scenariul scăzut al proiecției demografice se bazează pe o extrapolare a tendințelor demografice existente, pe când scenariile mediu și înalt sunt bazate pe unele presupuneri privind îmbunătățirea indicatorilor fertilității, mortalității și migrației în rezultatul politicilor aplicate.

Având în vedere dinamica indicatorilor demografici principali din ultimii ani (fertilitatea, mortalitatea și migrația), care sunt destul de nefavorabili, iar menținerea acestor tendințe urmează a fi anticipată prin politici economice și sociale complexe, în proiecția demografică scenariul scăzut va fi considerat ca cel mai aproape de realitate.

Modalitatea de diseminare a prognozei oficiale a populației în profil teritorial

Rezultatele prognozei oficiale a populației și analiza acestora vor fi plasate pe pagina web oficială a Biroul Național de Statistică, cu indicarea textului „Prognoza oficială a populației este elaborată de Institutul Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Academiei de Studii Economice din Moldova”.

Denumirea indicatorului	Format de prezentare (tabele)	Prezentare grafică
Numărul populației	Tabele separate pe anii orizontului de proiectare (cu un interval de 5 ani) total, bărbați, femei pe vârste pe grupe cincinale, 0-4, 5-9, 10-14..... 85+) în toate cele trei variante de prognoză.	Un grafic
Structura pe vârste și sexe a populației		
Populația în vârstă de 0-19 ani	Total pe anii orizontului de proiectare (cu un interval de 5 ani) pe grupe cincinale, primul grup fiind copiii de 0 ani, apoi grupe de vârstă 0-4, 5-9, 10-14, 15-19) în toate cele trei variante de prognoză.	Un grafic
Populația feminină de vârstă fertilă	Numărul femeilor cu vârstă cuprinsă între 15 și 49 de ani, pe grupe cincinale, cu interval de 5 ani în proiecția demografică.	Un grafic
Populația în vârstă aptă de muncă	Numărul populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani, pe grupe cincinale (20-24, 25-29....60-64), cu interval de 5 ani în proiecția demografică.	Un grafic
Populația în vârstă de 65+	Numărul populației în vârstă de 65 de ani și peste, pe grupe cincinale (65-69...85+) și pe sexe, cu interval de 5 ani în proiecția demografică.	Un grafic

Unitățile de măsură specifice variază în funcție de tabelele de proiecție a populației, după cum urmează:

- Persoană - pentru toate datele privind populația proiectată și migrația
- Număr - pentru date privind evenimentele vitale (născuți vii și decese)
- Ani - pentru date privind speranța de viață și vârsta medie.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat pentru asigurarea implementării prevederilor Legii nr.315/2022 pentru aprobarea <i>Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”</i> (Monitorul Oficial nr.409-410, art.758, 21.12.2022), care accentuează nevoia de integrare plenară a prognozelor populației în procesele de guvernare la nivel național și local, inclusiv în domeniul bugetar fiscal: Direcția prioritară 5.4. Politici și management în domeniul bugetar-fiscal (intervenția 4 Integrarea prognozelor populației în procesul bugetar, inclusiv în cadrul bugetar pe termen mediu) și Direcția prioritară 5.5. Guvernare eficientă bazată pe evidențe și știință (intervenția 1. Integrarea datelor statistice oficiale, a prognozelor populației la nivel național și local, a altor evidențe pe întreg ciclul de politici publice bazate pe știință și a cadrului bugetar).</p> <p><i>Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.89/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, art.101-104, art.220) stabilește prin acțiunea 7.3.26 nevoia elaborării prognozelor oficiale ale populației. În același timp, Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, art.108-111, art.238) prevede elaborarea prognozelor demografice oficiale (acțiunea 1.38), în acest context fiind stabilit ca termen trimestrul IV 2023.</p> <p>Subsidiar <i>Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2030</i> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, art.49-52, art.89) stabilește la Obiectivul general 3 nevoia de sporire a ponderii cercetărilor în domeniul statistic sau în domenii conexe (econometrie, modelare și prognozare economică și demografică) în cadrul programelor de cercetare-dezvoltare finanțate de stat sau de partenerii de dezvoltare cu posibilitatea integrării rezultatelor acestora în statistica oficială (3.2.7).</p> <p>Totodată, dezvoltarea capacităților în domeniul statisticii demografice reprezintă un angajament al Republicii Moldova în contextul asocierii la Uniunea Europeană (art.43, capitolul 6) și unul din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD 17.19), ceea ce va permite o mai bună monitorizare și evaluare a nivelului de atingere a ODD-urilor.</p> <p>Necesitatea elaborării prognozelor oficiale a populației la nivel național și subnațional se regăsește în prioritățile Cadrului de Cooperare pentru Dezvoltare Durabilă al Organizațiilor Națiunilor Unite pentru anii 2023-2027, Rezultatul 1. Până în 2027 instituțiile oferă servicii bazate pe drepturile omului, pe elemente concrete și sensibile la dimensiunea de gen, cu accent pe cei care sunt lăsați în urmă (https://moldova.un.org/sites/default/files/2023-02/UNSDCF%20Report%20RO%20WEB_final.pdf) și a Programului de țară UNFPA pentru 2023-2027, rezultatul 4. Consolidarea sistemelor de date și a politicilor bazate pe evidențe care consideră dinamica populației și dezvoltarea regională pentru reziliența demografică.</p> <p>La nivel european prognozele populației sunt considerate necesare pentru monitorizarea regulată a evoluțiilor demografice și a posibilelor provocări de viitor în plan demografic. În acest context, Regulamentul UE nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene stabilește rolul Eurostat în elaborarea proiecțiilor regionale în mod regulat, pentru a completa imaginea demografică (Regulamentul UE</p>

nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene). În context, în martie 2023 Eurostat a publicat ultimele proiecții ale populației pentru toate statele UE și EFTA bazate pe numărul populației de la 1 ianuarie 2022 (EUROPOP2023 - Population projections at national level (2022-2100)). Totodată, în cadrul Eurostat funcționează grupul de lucru privind statistica populației și proiecțiile populației.

În baza prognozelor populației ale Eurostat sunt elaborate analize comprehensive privind impactul îmbătrânirii populației asupra sistemelor de pensii pentru fiecare țară separat, care sunt ajustate periodic în funcție de reformele implementate (The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the EU Member States (2016-2070)). O ultimă analiză efectuată, în baza proiecțiilor populației pentru perioada 2017-2070 elaborată de Eurostat, a servit ca bază pentru previziunile privind cheltuielile proiectate pentru sistemul de pensii, asistență medicală, îngrijire de lungă durată și educație (European Commission. The 2021 Ageing Report. Underlying Assumptions and Projection Methodologies. November, 2020).

Majoritatea țărilor europene elaborează proiecții ale populației pentru a anticipa riscurile schimbărilor demografice, a dezvolta politici publice bazate pe evidente și drepturile omului, și de a determina nevoile populației de servicii de educație, sănătate, locuințe, servicii comunale, etc. De asemenea, alegerea direcțiilor pentru dezvoltarea teritorială, crearea în unitățile sale administrative a condițiilor necesare pentru viața normală a tuturor grupurilor sociodemografice ale populației depinde de mărimea și structura populației.

În contextul schimbărilor demografice rapide din Republica Moldova, caracterizate prin scăderea continuă a numărului populației, fertilitate joasă, migrația forței de muncă, în special al tinerilor cu potențial reproductiv, îmbătrânirea populației etc, datele prognozei populației sunt necesare pentru planificarea, implementarea și monitorizarea tuturor politicilor publice (educație, protecție socială, sănătate, dezvoltare regională etc.). La moment, nu se elaborează prognoze oficiale ale populației, chiar dacă se relevă o necesitate sporită în astfel de date. Unica structură care a elaborat scenarii de evoluții ale populației este Centrul de Cercetări Demografice din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, cu susținerea financiară a Fondului ONU pentru Populație. Aceste analize sunt realizate ocazional în funcție de suportul partenerilor de finanțare. Pentru asigurarea utilizării și integrării prognozelor oficiale ale populației în procesul de elaborare a politicilor publice este necesară reglementarea procesului de organizare și desfășurare a acestuia, prin asigurarea recunoașterii oficiale a prognozelor populației.

Mandatarea Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice din Moldova pentru elaborarea prognozei oficiale a populației la nivel național și teritorial în concordanță cu bunele practici europene, va contribui la obținerea unui produs accesibil atât decidenților politici, mediului de afaceri, cât și mediului academic.

Proiectul de hotărâre de Guvern urmărește mandatarea unei instituții naționale în elaborarea prognozelor oficiale ale populației, rezultatele cărora să fie utilizate în elaborarea politicilor în diverse domenii, pentru a asigura elaborarea acestora în funcție de evoluțiile populației.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Actul normativ nu prevede transpunerea regulamentelor europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre de Guvern se referă la instituționalizarea prognozei oficiale a populației, prin aprobarea Metodologiei de elaborare a acesteia. Prognoza oficială a populației reprezintă o elaborare analitică cu privire la evoluțiile viitoare ale dimensiunii și structurii populației, care se bazează pe un set de ipoteze privind cursul viitor al fertilității, mortalității și migrației.

Prognoza populației va putea fi utilizată de organele centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale și locale în calitate de suport în fundamentarea, elaborarea și bugetarea politicilor publice și a programelor de dezvoltare, luându-se în calcul proiecțiile ulterioare cu privire la populație.

Proiectul hotărârii de Guvern prevede:

- a) aprobarea metodologiei de elaborare a prognozei oficiale a populației;
- b) mandatarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru asigurarea elaborării prognozei oficiale a populației, prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice);
- c) elaborarea anuală a prognozei oficiale a populației la nivel național începând cu anul 2024;
- d) elaborarea o dată la 3 ani a prognozei oficiale a populației la nivel teritorial, începând cu anul 2024;
- e) prezentarea de către Biroul Național de Statistică a datelor statistice necesare pentru elaborarea prognozei populației la nivel național și teritorial;
- f) asigurarea prezentării prognozei oficiale a populației organelor centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale.

Biroul Național de Statistică, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii oficiale, va asigura publicarea prognozei populației pe pagina web oficială, asigurând astfel accesul utilizatorilor de date.

5. Fundamentarea economico-financiară

Sursele financiare necesare pentru implementarea proiectului hotărârii de Guvern vor fi acoperite în perioada anilor 2024-2025 de către Fondul ONU pentru Populație (UNFPA), iar începând cu anul 2026 din bugetul de stat.

Începând cu anul 2026, Ministerul Muncii și Protecției Sociale urmează să planifice mijloace financiare necesare pentru elaborarea prognozei oficiale a populației la nivel național și teritorial. Elaborarea prognozei populației va fi realizată prin contract de prestări servicii dintre Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Institutul Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice). Suma anuală estimativă pentru elaborarea prognozei populației este de 250 mii lei. Mijloacele financiare necesare vor fi revizuite anual în dependență de evoluția indicatorilor macrofinanciar.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul propus spre aprobare corespunde structurii actelor emise de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate și conține elementele componente prevăzute de tehnica legislativă.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe platforma guvernamentală particip.gov.md

(<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anuntul-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-elaborarea-prognozelor-demografice-oficiale/10922>)

În conformitate cu art.32 și art. 34 din Legea nr. 100/2017 proiectul va fi supus procedurii de avizare, consultare publică și expertizare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate, dat fiind faptul că proiectul de hotărâre nu prezintă relevanță UE.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.
11. Constatările altor expertize
A fost elaborată Analiza de Impact conform metodologiei aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 23/2019.

Ministru

Alexei BUZU

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza de impact cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației
Data:	Noiembrie 2023
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea:	Serviciul politici demografice
Persoana responsabilă și datele de contact:	Aliona Crețu, Șefă serviciu Email: aliona.cretu@social.gov.md Tel: 022 804 430

Compartimentele analizei impactului

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Populația este fenomen social dinamic, caracterizată prin schimbări la nivel de structură, care poate influența evoluția socio-economică a unei țări. Aproximativ un secol în urmă au fost dezvoltate metode de calculare a proiecțiilor populației, aplicate în scopul determinării schimbării acesteia pentru a ajuta factorii de decizie în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor. La nivel internațional și european există tradiții de calculare a numărului populației în cadrul exercițiilor de proiecție. În cazul Republicii Moldova la moment nu se elaborează prognoze oficiale ale populației, chiar dacă se relevă o necesitate sporită în astfel de date. Unica structură care a elaborat scenarii de evoluții ale populației este Centrul de Cercetări Demografice din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice, cu susținerea financiară a Fondului ONU pentru Populație. Aceste analize sunt realizate ocazional în funcție de suportul partenerilor de finanțare. Pentru asigurarea utilizării și integrării prognozelor oficiale ale populației în procesul de elaborare a politicilor publice este necesară reglementarea procesului de organizare și desfășurare a acestuia, prin asigurarea recunoașterii oficiale a prognozelor populației.

Legea nr.315/2022 pentru aprobarea *Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”* (Monitorul Oficial nr.409-410, art.758, 21.12.2022) accentuează nevoia de integrare plenară a prognozelor populației în procesele de guvernare la nivel național și local, inclusiv în domeniul bugetar fiscal: Direcția prioritară 5.4. Politici și management în domeniul bugetar-fiscal (intervenția 4 Integrarea prognozelor populației în procesul bugetar, inclusiv în cadrul bugetar pe termen mediu) și Direcția prioritară 5.5. Guvernare eficientă bazată pe evidențe și știință (intervenția 1. Integrarea datelor statistice oficiale, a prognozelor populației la nivel național și local, a altor evidențe pe întreg ciclul de politici publice bazate pe știință și a cadrului bugetar).

Guvernul Republicii Moldova, prin aprobarea *Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025* (Hotărârea Guvernului nr.89/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, art.101-104, art.220)), a stabilit nevoia elaborării prognozelor oficiale ale populației (acțiunea 7.3.26). Totodată, *Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023 (Monitorul Oficial al

Republicii Moldova, 2023, art.108-111, art.238) prevede elaborarea prognozelor demografice oficiale (acțiunea 1.38), termenul stabilit fiind trimestrul IV 2023.

Dezvoltarea capacităților în domeniul statisticii demografice reprezintă un angajament al Republicii Moldova în contextul asocierii la Uniunea Europeană (art.43, capitolul 6) și unul din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD 17.19), ceea ce va permite o mai bună monitorizare și evaluare a nivelului de atingere a ODD-urilor.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Dezvoltarea politicilor eficiente și durabile implică necesitatea deținerii datelor statistice cu privire la populația asupra căreia se va resfrânge aceste politici. Aceste date se referă atât la situația curentă, cât și cea de viitor, pentru a putea anticipa anumite riscuri și a stabili măsurile necesare pentru a redresa situația. În acest context, prognoza populației alertează decidenții politici și planificatorii asupra tendințelor majore care pot afecta dezvoltarea socială și economică și îi ajută să elaboreze politici și programe adecvate, bazate pe dovezi.

Prognoza populației este o estimare a numărului de persoane care se așteaptă să fie în viață la o dată viitoare, realizată în baza de ipoteze privind dimensiunea populației, numărul de nașteri, decese și amploarea migrației. Proiecțiile privind populația sunt instrumente utile pentru planificarea bugetară și de programe în toate domeniile (educație, protecție socială, sănătate, dezvoltare regională etc.) și dialogul politic.

Proiecțiile mărimii și structurii populației sunt utilizate pe scară largă în pregătirea și fundamentarea previziunilor pentru dezvoltarea socioeconomică a țării și a unităților administrativ-teritoriale ale acesteia, în determinarea nevoilor populației în serviciile de educație, sănătate, locuințe, servicii comunale, etc. De asemenea, alegerea direcțiilor pentru dezvoltarea teritorială, crearea în raioanele sale administrative a condițiilor necesare pentru viața decentă a tuturor grupurilor sociodemografice ale populației depinde de mărimea și structura populației. Astfel, informațiile despre perspectivele de dezvoltare a populației nu sunt necesare numai autorităților executive la nivel național, dar și autorităților locale.

La nivel european prognozele populației sunt considerate necesare pentru monitorizarea regulată a evoluțiilor structurii populației și a posibilelor provocări de viitor în plan demografic. În acest context, Regulamentul UE nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene, stabilește rolul Eurostat în elaborarea proiecțiilor regionale în mod regulat, pentru a completa imaginea demografică (Regulamentul UE nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1260&from=EN>). Astfel, în martie 2023 Eurostat a publicat ultimele proiecții ale populației pentru toate statele UE și EFTA bazate pe numărul populației de la 1 ianuarie 2022 (EUROPOP2023 - Population projections at national level (2022-2100)), în baza metodologiei descrise pe următorul link: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_projections_in_the_EU_-_methodology. În contextul aderării la UE, va fi nevoie ca și Republica Moldova să furnizeze datele necesare pentru elaborarea prognozelor ale populației.

În baza proiecțiilor populației ale Eurostatului sunt elaborate analize comprehensive privind impactul îmbătrânirii populației asupra sistemelor de pensii pentru fiecare țară separat, care sunt ajustate periodic în funcție de reformele implementate (The 2018 Ageing Report: Economic and Budgetary Projections for the

EU Member States (2016-2070) https://ec.europa.eu/info/publications/economy-finance/2018-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2016-2070_en). O ultimă analiză efectuată, în baza proiecțiilor populației pentru perioada 2017-2070 elaborată de Eurostat, a servit ca bază pentru previziunile privind cheltuielile proiectate pentru sistemul de pensii, asistență medicală, îngrijire de lungă durată și educație (European Commission. The 2021 Ageing Report. Underlying Assumptions and Projection Methodologies. November, 2020 - <https://cnfp.public.lu/dam-assets/documents/publications/2020/ar2021-assumptions.pdf>).

În plan național, nevoia producerii datelor cu privire la prognoza populației și utilizarea acestora în ciclul de politici este reflectată și în *Teoria schimbării pentru reziliența demografică*, elaborată de Fondul ONU pentru Populație (2022): prioritatea 3. Elaborarea și integrarea în ciclul de politici a prognozelor demografice oficiale. Acest fapt relevă importanța datelor cu privire la evoluțiile ulterioare ale populației în proiectarea unor politici publice durabile. Totodată, prognozele populației sunt utilizate în scopul evaluării cererii viitoare de resurse, precum hrana, apă și energie, inclusiv și cererea cu privire la servicii de sănătate, sociale, educaționale etc.

Trebuie de menționat că unele date cu privire la evoluția probabilă a numărului populației Republicii Moldova au fost utilizate în reforma sistemului de pensionare din anul 2016, în elaborarea programelor naționale cu privire la promovarea îmbătrânirii active (ultimul fiind aprobat prin HG nr.434/2023).

La nivel internațional există diverse practici de elaborare a proiecțiilor populației. În țările europene sarcina de elaborare a proiecțiilor este atribuită autorității centrale în domeniul statisticii, care au și componenta de cercetare

(<https://statswiki.unece.org/display/PP/UNECE+Database+on+Population+Projections+Metadata>). Spre exemplu, Institutul Național de Statistică al Spaniei desfășoară două tipuri de proiecții: pe termen scurt (începând cu anul 2008, anual pentru următorii 10 ani) și termen lung (realizate începând cu 2009, la fiecare 3 ani pentru o perioadă de 40 ani) (Miguel Angel Martinex Vidal, Sixto Muriel de la Riva. INE-Spain Strategy on population estimates and projections facing the challenge of statistical measure of population. December 2010). Metoda aplicată este cea a componentei de cohortă prin utilizarea modelului multiregional.

Institutul Național de Statistică din România desfășoară proiecțiile populației, în cadrul instituției fiind organizată Direcția de studii, proiecții demografice și recensământul populației (https://insse.ro/cms/files/despre/ROF-INS_02.11.2022.pdf; <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/64827> (Hotărârea nr.957 din 2005 privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Statistică din România). Una din atribuțiile Institutului este desfășurarea activităților de cercetare științifică în domeniul statisticii (art.3, lit.j).

Biroul Federal de Planificare din Belgia este responsabil de elaborarea anuală a proiecțiilor pe termen lung ale evoluției demografice a societății utilizând metoda componentei de cohortă.

Institutul Ptoukha pentru Demografie și Studii Sociale al Academiei Naționale de Științe din Ucraina elaborează prognoze demografice la nivel național începând cu anul 2006.

Oficiul Ceh de Statistică elaborează proiecții ale populației, fapt reglementat prin Legea nr.89/1995 Sb din 20 aprilie 1995 cu privire la Serviciul Statistic de Stat (secțiunea 4, art.1, litera g). https://www.czso.cz/documents/10180/25163201/act89_1995.pdf/d92f8c89-0def-42cf-8290-bad0e5ccf80a?version=1.4), atât la nivel național cât și la nivel regional.

Oficiul Federal de Statistică al Austriei elaborează anual proiecțiile populației, în structura organizatorică a oficiului fiind instituită subdiviziunea responsabilă (în cadrul Direcției Statistica Afacerilor, subdiviziunea

Proiecții - <https://www.statistik.at/en/statistics/population-and-society/population/demographische-prognosen/population-projections-for-austria-and-federal-states>).

Institutul Național de Statistică a Italiei elaborează anual proiecții ale populației în mod independent, atât la nivel național, cât și la nivel regional care sunt consistente cu cele la nivel național (<https://www.istat.it/en/archivio/288492>).

În Republica Moldova nu există o instituție mandatată cu elaborarea proiecțiilor populației recunoscute oficial, care să fie utilizate atât de factorul politic, cât și autoritățile publice, mediul academic sau mediul de afaceri. Unica structură care elaborează prognozele de tip analitic, începând cu anul 2007 este Centrul de Cercetări Demografice din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice (Cartea verde a populației Republicii Moldova. MATEI, C., PALADI, Gh., SAINSUS, V., GAGAUZ, O. Chișinău: Statistica, 2009.). Ultima serie a fost realizată pentru anii 2019-2040 (Populația Republicii Moldova la 30 de ani de independență: provocări principale și politici necesare / Olga Gagauz, Mariana Buciuceanu-Vrabie, Irina Pahomii [et al.]; coordonator: Olga Gagauz; Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Cercetări Demografice. Chișinău: INCE, 2021).

Este important de menționat că subiectul cu privire la elaborarea prognozelor a fost abordat inclusiv și în cadrul Comisiei naționale pentru populație și dezvoltare din cadrul Guvernului Republicii Moldova, accentuându-se lipsa unei metodologii și a datelor adecvate pentru calcularea numărului proiectat al populației. La etapele anterioare (anul 2008-2009) se propunea ca responsabilitatea pentru acest exercițiu important să fie a Institutului de Economie, Finanțe și Statistică (ex. INCE) cu implicarea Biroului Național de Statistică.

În situația actuală se impune nevoia determinării instituției care să elaboreze prognoze oficiale ale populației la nivel național și teritorial și care să fie accesibile decidenților politici și publicului larg.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele apariției problemei sunt determinate de lipsa unei instituții care să asigure elaborarea și revizuirea metodologiei de calculare a prognozei populației și elaborarea anuală a acesteia, situației influențată de următoarele aspecte:

- Slaba conștientizare a decidenților politici cu privire la nevoia datelor care să prezinte posibile scenarii ale evoluției populației Republicii Moldova și modul de utilizare a acestora în elaborarea, implementarea și evaluarea politicilor publice;
- Lipsa unui consens cu privire la instituția responsabilă de elaborarea prognozelor populației, în condițiile în care componenta cercetare nu este un domeniu al Biroului Național de Statistică;
- Capacități instituționale calificate limitate pentru a fi implicat în analiza datelor și calcularea prognozei populației;
- Lipsa metodologiei de elaborare a prognozelor populației, dezvoltată în baza standardelor internaționale;
- Resurse financiare limitate pentru elaborarea prognozelor populației, fiind susținute o perioadă de timp cercetările în acest sens de partenerii de dezvoltare.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Problema și necesitatea producerii datelor cu privire la evoluția populației și structurii acesteia în viitor este abordată de câțiva ani, inclusiv fiind pe platforma Comisiei Naționale pentru Populație și Dezvoltare. Analiza planurilor de activitate a acestei comisii guvernamentale (funcțională până în anul 2017) atestă că subiectul dat a fost inclus în planurile de activitate pentru anul 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 (<https://demografie.md/index.php?pag=page&id=16&l>), dar nefiind înregistrate rezultatele scontate.

Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 prevede elaborarea prognozelor demografice oficiale către trimestrul IV 2023, instituția responsabilă de promovarea proiectului hotărârii de Guvern fiind Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Prin urmare, lipsa unor intervenții de instituționalizare a prognozelor populației a condus la nerealizarea acțiunii, prevăzută în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, în final fiind afectate politicile publice și anticiparea unor schimbări în plan social, economic, politic, de mediu etc.

Astfel, pentru a asigura dezvoltarea unor politici bazate pe dovezi în diverse domenii, la nivel național și local, a asigura cunoașterea și înțelegerea factorilor care determină evoluția principalelor procese demografice (fertilitate, mortalitate, migrație), se propune mandatarea unei instituții, în responsabilitatea căreia să fie elaborarea prognozelor oficiale ale populației.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Prevederile cadrului juridic actual și temeiul legal pentru acțiunea planificată derivă din prevederile Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, care stabilește la art.7 împuternicirile Guvernului de a constitui, reorganiza și dizolva structurile organizaționale din sfera de competență a ministerelor și a altor autorități administrative subordonate (litera e).

Hotărârea Guvernului nr.149/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și protecției Sociale prevede în regulamentul cu privire la organizarea și funcționare a Ministerului Muncii și protecției Sociale (Anexa 1 a HG) la p.6, al.2 domeniul „demografie” în calitate de domeniu în care ministerul exercită funcțiile stabilite la p.7.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Drept obiectiv se propune mandatarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în calitate de autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea și promovarea politicilor în domeniul demografic, pentru asigurarea elaborării prognozei oficiale a populației. În procesul de lucru asupra proiectului s-a stabilit dificultatea de elaborare a prognozei de sinestătător de către minister, în condițiile în care elaborarea prognozei populației reprezintă un exercițiu analitic, cu implicarea atât a cercetătorilor în domeniu, cât și a instituțiilor producătoare de date statistice. În acest context, reeșind din expertiza națională existentă, pentru realizarea obiectivului Guvernului de elaborare a prognozei oficiale se consideră oportună implicarea Institutului Național de Cercetări Economice al Instituției Publice Academia de Studii Economice a Moldovei pentru elaborarea prognozei oficiale a populației.

Pe termen lung acțiunea dată va contribui la atingerea obiectivelor cu privire la:

- elaborarea și aprobarea metodologiei cu privire la prognoza oficială a populației;
- analiza anuală a dinamicii principalelor indicatori demografici care să faciliteze stabilirea scenariilor de evoluție a populației în anii următori;
- sensibilizarea decidenților politici și a societății asupra necesității cunoașterii și utilizării datelor în procesul de planificare;
- utilizarea prognozelor populației la dezvoltarea măsurilor de redresare a situației care să contribuie la dezvoltarea capitalului uman al țării.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea de a nu face nimic constă în menținerea situației actuale, adică perpetuarea situației în care nu există date cu privire la posibile scenarii de evoluție și modificare a structurii populației, având un impact asupra posibilităților statului de planificare a serviciilor de sănătate, sociale, de educație ș.a., a resurselor necesare pentru buna funcționare a societății.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

În prezenta analiză de impact sunt prezentate două opțiuni alternative pentru asigurarea elaborării prognozelor populației de către:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice a Moldovei (opțiunea 1)
- Biroul Național de Statistică (opțiunea 2).

Proiectul hotărârii de Guvern prevede:

- aprobarea metodologiei de elaborare a prognozei oficiale a populației;
- mandatarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru asigurarea elaborării prognozei oficiale a populației, prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice a Moldovei;
- elaborarea anuală a prognozei oficiale a populației la nivel național începând cu anul 2024.
- elaborarea o dată la 3 ani a prognozei oficiale a populației la nivel teritorial începând cu anul 2024.
- prezentarea de către Biroul Național de Statistică a datelor statistice necesare pentru elaborarea prognozei populației la nivel național și teritorial;
- asigurarea prezentării prognozei oficiale a populației organelor centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale.

De asemenea, Biroul Național de Statistică, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii, va asigura publicarea prognozei populației pe pagina web oficială, asigurând astfel accesul utilizatorilor de date.

Totodată, Ministerul Muncii și Protecției Sociale va asigura planificarea resurselor financiare necesare elaborării prognozei oficiale a populației, începând cu anul 2026.

Sarcinile de bază ale Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) vor consta în:

- a) solicitarea de date statistice cu privire la numărul populației cu reședință obișnuită la 1 ianuarie, indicatorul fertilității, mortalității, migrației;
- b) procesarea și analiza acestora;
- c) verificarea calității datelor incluse în calcul;
- d) calcularea a 3 scenarii de evoluție a populației, în baza metodei componente de cohortă;
- e) elaborarea raportului/notei analitice și a publicațiilor științifice;
- f) pregătirea materialului pentru asigurarea diseminării prognozei oficiale a populației;
- g) revizuirea metodologiei de elaborare a prognozei oficiale a populației, în baza bunelor practici la nivel internațional după caz;
- h) participarea la manifestări științifico-practice cu tematica prognozelor populației;
- i) participarea la evenimente de diseminare și sensibilizare cu privire la utilizarea prognozei oficiale a populației etc.

Proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației (anexa nr.2).

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă este mandatarea Biroului Național de Statistică pentru elaborarea prognozei oficiale a populației. În acest aspect, se impune necesar a fi:

- a) revizuită Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială (Monitorul Oficial Nr. 216-228 art. 349), prin completarea articolului 3 cu noțiunile „metodă statistică” și „prognoză oficială a populației”. Totodată se propune completarea cu articolul 17¹, prin care se stabilește elaborarea prognozei oficiale a populației în baza metodologiei statistice, aprobată de autoritatea centrală în domeniul statisticii;
- b) aprobarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică (Monitorul Oficial Nr. 377-383 art. 1003). Modificările vizează modificarea articolului 2, alineatul 3, care vizează extinderea statului de personal al Biroului Național de Statistică de la 710 la 711 unități de personal (1 unitate de personal în aparatul central, în cadrul Direcției statistica populației și migrației). Totodată se propune completarea articolului 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică (anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.935/2018) cu alineatul 8 cu următorul cuprins: „8) elaborează prognoza oficială a populației”. Totodată proiectul hotărârii de Guvern prevede elaborarea de către Academia de Studii Economice din Moldova a metodologiei statistice cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației și calculul acesteia până în anul 2026. Începând cu 1 ianuarie 2027, această funcție urmează a fi atribuită Biroului Național de Statistică, perioadă în care vor fi consolidate capacitățile instituționale ale Biroului Național de Statistică.

În contextul în care prognoza oficială a populației este considerată un produs al activității științifice, se impune nevoia de completare a articolului 7 cu indicarea expresă a unei atribuții a Biroului Național de Statistică cu referire la desfășurarea activităților de cercetare științifică în domeniul statisticii. Totodată, atribuirea acestei noi funcții ar conduce după sine o reorganizare instituțională a autorității naționale în domeniul statisticii (modificarea denumirii instituției, a organigramei prin instituirea unei subdiviziuni structurale separate cu funcții de cercetare științifică, acreditarea instituției și altele), care comportă costuri de timp, resurse financiare și umane.

Opțiunea dată este argumentată prin exemplele altor țări, precum Italia, Austria, Spania, România, care au integrat componenta prognozei populației în lista atribuțiilor instituțiilor naționale în domeniul statisticii.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială (anexa nr.3).

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică (anexa nr.4).

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efecte negative:

- lipsa unei metodologii aprobate aplicabilă în elaborarea prognozelor oficiale ale populației;
- lipsa datelor cu privire la scenariile posibile de evoluție ale populației care să fie utilizate în fundamentarea politicilor publice și în procesul de anticipare a unor riscuri generate de o scădere a populației;
- în perspectivă, o slabă anticipare a schimbărilor structurale a populației și un răspuns nedecvat al societății la schimbările date;
- neclaritate cu privire la instituția producătoare de date cu privire la prognoza oficială a populației;
- lipsa unor date publice cu acces deschis cu privire la prognoza oficială a populației, ceea ce crează dificultăți în accesarea acestor informații atât de decidenții politici, funcționari publici, cercetători, mediul de business etc.;
- în eventualitatea integrării în UE, nealinierea în totalitate la standardele în materie de statistică.

Efecte pozitive:

În procesul de analiză nu au fost identificate efecte pozitive ale nereglementării clare a modalității de elaborare a prognozei oficiale a populației.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Beneficii

Cele mai importante beneficii ale opțiunii 1 (elaborarea prognozei oficiale a populației prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice din Moldova) țin de:

- a) valorificarea capacităților acestei instituții, care are unele experiențe în calcularea posibilelor scenarii de evoluție a populației Republicii Moldova;
- b) asigurarea în termeni restrânși a calculului prognozei oficiale a populației și utilizarea datelor în dezvoltarea politicilor publice;

- c) asigurarea elaborărilor științifice și participarea la manifestări științifico-practice la nivel național și internațional;
- d) instituția este acreditată instituțional.

Este important de menționat că opțiunea propusă va contribui la fortificarea capacităților Instituției Publice Academia de Studii Economice a Moldovei, în special a Centrului de Cercetări Demografice ca subdiviziune structurală a Institutului Național de Cercetări Economice, care va face posibilă elaborarea și furnizarea datelor cu privire la prognoza oficială a populației.

Costuri de implementare:

Sursele financiare necesare pentru implementarea proiectului hotărârii de Guvern vor fi acoperite în perioada anilor 2024-2025 de către Fondul ONU pentru Populație (UNFPA), iar începând cu anul 2026 - din bugetul de stat.

Începând cu anul 2026 MMPS urmează să planifice mijloace financiare necesare pentru elaborarea prognozei oficiale a populației la nivel național și teritorial. Elaborarea prognozei populației va fi realizată prin contract de prestări servicii dintre MMPS și INCE (CCD). Suma anuală estimativă pentru elaborarea prognozei populației este de 250 mii lei. Mijloacele financiare necesare vor fi revizuite anual în dependență de evoluția indicatorilor macrofinanciari.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Evaluarea impactului pentru opțiunea alternativă – elaborarea prognozei oficiale a populației de către Biroul Național de Statistică (opțiunea 2) prezintă următoarele beneficii:

- a) consolidarea capacităților Biroului Național de Statistică în elaborarea prognozelor populației prin extinderea atribuțiilor acestuia;
- b) alinierea la unele bune practici la nivel european.

Totuși, opțiunea dată va implica o perioadă de timp mai mare pentru a asigura reorganizarea Biroului Național de Statistică, inclusiv care comportă și costuri financiare, formarea profesională a specialiștilor pentru elaborarea prognozei oficiale a populației și voință politică și instituțională pentru acceptul opțiunii date. Experiența ultimilor ani atestă un interes moderat al Biroului Național de Statistică în preluarea sarcinii de elaborare a prognozei populației.

Cheltuielile pentru implementarea opțiunii sunt de 178.537 lei, în situația în care se va suplini cu 1 unitate de personal. În eventualitatea reorganizării Biroului Național de Statistică urmare a extinderii funcțiilor cu cea de desfășurare a cercetărilor științifice în domeniul statisticii, costurile de implementare vor fi mai mari, în condițiile creării unei subdiviziuni structurale noi (de cel puțin 5 unități de personal).

Calcululele estimative arată că suma totală necesară este de 428.536,76 lei. Costurile pentru îndeplinirea atribuțiilor de către Biroul Național de Statistică sunt:

1 angajat suplimentar (consultant principal, A2144, clasa de salarizare 70) * 9.337,0 lei * 12 luni +29% (contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii) = 144.536,76 lei

1 computer * 20000,0 lei = 20.000,0 lei

1 imprimantă * 8000,0 lei = 8.000,0 lei

1 loc de muncă creat (masă, scaun, rechizite de birou) *6.000,0 lei = 6.000,0 lei

Elaborare a unui modul informațional „Proiecția populației” = 250.000,0 lei

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscurile cele mai evidente ce pot conduce la eșecul intervenției se referă la următoarele aspecte:

- lipsa susținerii politice a unei opțiuni propuse în analiză, acest risc urmând a fi atenuat prin discuții și coordonări suplimentare;
- reticența autorității naționale în domeniul statisticii în participarea la elaborarea prognozei oficiale a populației. Acest risc urmează a fi atenuat prin discuții și coordonări suplimentare și prin analiza argumentelor expuse în prezenta analiză de impact;
- lipsa resurselor financiare necesare în bugetul de stat pentru elaborarea prognozei oficiale a populației. Acest risc poate fi atenuat în cooperare cu Fondul ONU pentru Populație și prin planificarea costurilor necesare începând cu anul 2026;
- lipsa de persoane interesate pentru a fi angajate în cadrul Biroului Național de Statistică, pentru a elabora prognoza oficială a populației. Acest risc poate fi diminuat prin implicarea instituțiilor de învățământ superior.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sunt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul. Analiza de impact în cauză, nu este o analiză care se referă la reglementarea activității de întreprinzător.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În urma analizei beneficiilor și riscurilor situației actuale, putem constata ca o opinie preliminară că beneficiile inițiativei de elaborare a prognozei oficiale a populației de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul Institutului Național de Cercetări Economice (Centrul de Cercetări Demografice) al Instituției Publice Academia de Studii Economice a Moldovei prevalează asupra costurilor estimative ale opțiunii 2 și a opțiunii de „a nu face nimic”, dar și asupra avantajelor în plan practic și științific. Fără o intervenție pentru schimbarea situației, nu se creează oportunități suficiente pentru deținerea de date suficiente despre evoluțiile de viitor ale structurii populației, pentru a putea planifica resurse necesare de a răspunde la schimbările la care se poate expune populația Republicii Moldova.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Urmare a aprobării cadrului normativ ce reglementează elaborarea prognozei oficiale a populației nu este necesară modificarea cadrului juridic și instituțional

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea implementării proiectului hotărârii de Guvern va fi măsurată în contextul următorilor indicatori:

- Număr de persoane instruite pentru elaborarea prognozei oficiale a populației;
- Prognoză oficială a populației elaborată;
- Materiale științifice elaborate și diseminate;
- Număr de note informative elaborate;
- Gradul de utilizare a prognozei oficiale a populației în politicile publice;
- Numărul de activități de informare a funcționarilor publici cu privire la utilizarea prognozei oficiale a populației;
- Numărul de evenimente științifice în care au fost discutate rezultatele prognozei oficiale a populației.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impacturile estimate urmează a fi resimțite la un an de la punerea în aplicare a proiectului hotărârii de Guvern.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Cele mai importante categorii interesate în realizarea intervenției propuse sunt:

- a) **Guvernul Republicii Moldova** din perspectiva obligației de elaborare a politicilor în bază de evidențe;
- b) **Ministerul Muncii și Protecției Sociale** în calitate de autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul protecției sociale, muncii și demografiei;
- c) **mediul de afaceri** pentru a determina domeniile de investiții în funcție de starea populației;
- d) **mediul academic** din perspectiva extinderii arealului cercetărilor științifice.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În procesul de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern, Ministerul Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu Fondul ONU pentru Populație și Institutul Național de Cercetări Economice a realizat o analiză a bunelor practici la nivel european cu privire la realizarea prognozelor/proiecțiilor populației. De asemenea au fost realizate 3 ședințe de consultare a metodologiei de elaborare a prognozelor oficiale a populației cu participarea reprezentanților Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Biroului Național de Statistică, Institutului Național de Cercetări Economice, Ministerului Educației și Cercetării și Fondului ONU pentru Populație.

Ulterior, potrivit prevederilor art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în conformitate cu procedurile stabilite de Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul și analiza de impact urmează a fi transmise pentru examinare în cadrul Ședinței Secretarilor generali de stat, cu scopul înregistrării oficiale a proiectului la Cancelaria de Stat și, în cazul susținerii, lansării în avizări și consultări publice oficiale, în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018.

Proiectul și analiza de impact urmează a fi lansate în consultări publice, publicate pe portalul particip.gov.md, inclusiv consultate suplimentar în cadrul ședințelor cu autoritățile ce vor fi vizate de proiectul propus, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Până la etapa elaborării prezentului document, părțile implicate susțin elaborarea prognozei oficiale a populației.

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă</i>	<i>Opțiunea alterativă</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	+2	+1	
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	
competitivitatea afacerilor	0	0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	
concurența pe piață	0	0	
activitatea de inovare și cercetare	+3	+1	
veniturile și cheltuielile publice	-1	-2	
cadrul instituțional al autorităților publice	+2	+2	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+3	+3	
situația social-economică în anumite regiuni	+ 2	+2	
situația macroeconomică	+1	+1	
alte aspecte economice	0	0	
gradul de ocupare a forței de muncă	+1	+1	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	+1	+1	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	+1	+1	
nivelul sărăciei	+2	+2	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele socialvulnerabile	+2	+2	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	+1	+1	
modul sănătos de viață al populației	+1	+1	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	

accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+2	+2	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+2	+2	
accesul și calitatea serviciilor medicale	+2	+2	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+2	+2	
nivelul și calitatea educației populației	+2	+2	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	+1	+1	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale	0	0	
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	+1	+1	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	+1	+1	
alte aspecte de mediu	0	0	

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexa 2. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației
Anexa 3. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială
Anexa 4. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea Biroului Național de Statistică

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA**MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

26.01.2024, Nr. 09/438

Cancelaria de Stat**CERERE**

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la elaborarea prognozei oficiale a populației**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de elaborare a prognozei oficiale a populației
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul Hotărârii de Guvern este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltarea „Moldova Europeană 2030” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.409-410, art. 758), cu modificările ulterioare. Ministerul Muncii și Protecției Sociale propune Guvernului Metodologia de elaborare a prognozei oficiale a populației. Prognoza oficială a populației va servi organelor centrale de specialitate ale administrației publice și altor autorități administrative centrale și locale ca suport în elaborarea și bugetarea politicilor publice și a programelor de dezvoltare

4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<p>Avizare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ministerul Educației și Cercetării 2. Ministerul Finanțelor 3. Ministerul Cercetării Economice și Digitalizării 4. Biroul Național de Statistică <p>Expertizare: Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție</p>
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Aliona Crețu, șefa Serviciului politici demografice, tel. 022 804 430 email: aliona.cretu@social.gov.md
7.	Anexe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul de hotărâre 2. Nota informativă 3. Analiza impactului
8.	Data și ora depunerii cererii	Conform semnăturii electronice
9.	Semnătura	Alexei BUZU Ministru